אוניברסיטת חיפה

הפקולטה למדעי הרוח
בית־הספר להיסטוריה

אוניברסיטת תל אביב

הפקולטה למדעי הרוח
ע"ש סלי ולסלי אנטין
בית־הספר להיסטוריה

הפקולטה למדעי החיים
פרוייקט "חיות וחברה"
במחלקה לזואולוגיה

כנס בין־אוניברסיטאי

בני אדם וחיות אחרות
באספקלריה היסטורית

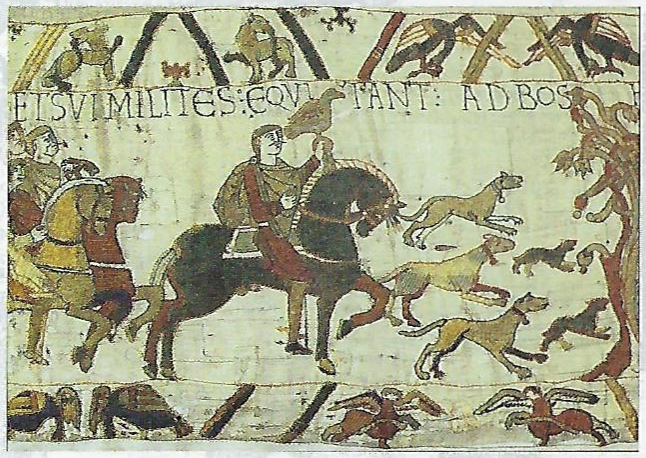

10 - 11 בינואר 2001
ט"ו-ט"ז בטבת תשס"א
אוניברסיטאות תל אביב וחיפה

אוניברסיטת תל אביב, בניין גילמן
יום ד', 10 בינואר 2001

■ מושב הפתיחה: אולם 496

יו"ר: **פרופ' בנימין ארבל** (אוניברסיטת תל אביב)

10.00 ברכות

פרופ' איתמר רבינוביץ, נשיא אוניברסיטת תל אביב

פרופ' שמעון ינקלביץ, סגן הרקטור

פרופ' דן לאור, דיקן הפקולטה למדעי הרוח

פרופ' יוסף קוסטינר, ראש בית־הספר להיסטוריה

10.20 הרצאת אורח
יו"ר: **פרופ' יוסף טרקל** (אוניברסיטת תל־אביב)
Professor Juliet Clutton-Brock
Managing Editor, Journal of Zoology
The Wild and the Tame

11.00 הפסקת קפה

ההרצאות הבאות מתקיימות
בשני אולמות במושבים מקבילים
בבניין גילמן

■ מושב א: אולם 496

יו"ר: **פרופ' דוד וול** (אוניברסיטת תל־אביב)

11.15 **פרופ' איתן צ'רנוב** (האוניברסיטה העברית)
התהליך הבלתי נמנע מהתיישבות קבע לקומנסליזם
ומקומנסליזם לביות

11.35 **ד"ר רבקה רבינוביץ** (האוניברסיטה העברית)
על טורפים ואנשים בפליאולית התיכון

11.55 **פרופ' אברהם רונן** (אוניברסיטת חיפה)
מדוע בוית הזאב?

12.15 **עידן ברייר** (אוניברסיטת חיפה)
הכלב כדימוי במכתבי ארכיון אל־עמרנה

12.35 דיון בארבע ההרצאות

13.00 הפסקת צהרים

■ מושב ב: אולם 449

יו"ר: **פרופ' בנימין איזק** (אוניברסיטת תל אביב)

11.15 **משה שדה** (אוניברסיטת תל אביב ורשות העתיקות)
הסוס כסמל למעמד חברתי בעת העתיקה

11.35 **יגאל טפר**
טיפוח ואילוף סוסי מלחמה בימי קדם

11.55 **ד"ר דניאלה דוויק** (אוניברסיטת בר אילן)
חיות בלבוש מפלצתי בגיאוגרפיה היוונית העתיקה

12.15 **פרופ' משה פישר** (אוניברסיטת תל אביב)
חיות ובני אדם באתרי בניה בתקופות הקלאסיות -
הערות ארכיאולוגיות

12.35 דיון בארבע ההרצאות

13.00 הפסקת צהרים

■ מושב ג: אולם 496

יו"ר: **ד"ר רחל פייג־וישניא** (אוניברסיטת תל אביב)

15.00 **ד"ר רבקה גרשט** (אוניברסיטת תל אביב)
אלים ובעלי חיים באמנות ובאמונה הרומית

15.20 **ד"ר אסתי דבורז'צקי** (אוניברסיטת חיפה והטכניון)
בעלי חיים על מטבעות הערים בארץ־ישראל
בתקופה הרומית

15.40 **פרופ׳ זאב רובין** (אוניברסיטת תל אביב)
נחשים מיתולוגיים באיראן ואתיופיה -
מסורת ותעמולה דתית־פוליטית בשלהי העת העתיקה

16. 00 דיון בשלוש ההרצאות

16.15 הפסקת קפה

מושב ד: אולם 449

יו"ר: **פרופ׳ ישראל רול** (אוניברסיטת תל אביב)

15. 00 **טובה דיקשטיין** (אוניברסיטת בר אילן)
גזעי הבקר בארץ ישראל כאמצעי נוסף לאבחון
מצבה הכלכלי של תקופה היסטורית

15.20 **יותם טפר** (אוניברסיטת תל אביב)
גידול יונים בשובכים ובקולומבריה בארץ ישראל הקדומה

15.40 **זרזה פרידמן** (אוניברסיטת חיפה)
דמויות בעלי חיים על כלי שייט עתיקים

16.00 דיון בשלוש ההרצאות

16.15 הפסקת קפה

מושב ה: אולם 496

יו"ר: **פרופ׳ עליזה מיוחס־ג׳ניאו** (אוניברסיטת תל אביב)

16.30 **ד"ר ז׳ני הורוביץ** (אוניברסיטת חיפה)
"השטן הוא חתול". גישתה של הכנסייה המדיאבאלית
לחתולים, כשותפי השטן

16.50 **פרופ׳ סופיה מנשה** (אוניברסיטת חיפה)
אלימות כלפי חיות במערב הנוצרי בימי הביניים

17.10 **פרופ׳ בנימין ז. קדר** (האוניברסיטה העברית)
צלבנים וחיות

17.30 דיון בשלוש ההרצאות

אוניברסיטת חיפה, מגדל אשכול
יום ה׳, ה־11 בינואר 2001

10.00 **מושב הפתיחה: אולם המצפור**
יו"ר: **פרופ׳ סופיה מנשה** (אוניברסיטת חיפה)
ברכות:
פרופ׳ אהרון בן זאב (רקטור אוניברסיטת חיפה)

10.10 **הרצאת אורח**
Professor James Serpell, School of Veterinary Medicine, University of Pennsylvania
Lambs of God: A Short History of Western Attitudes and Beliefs Regarding Animals

11. 00 הפסקת קפה

ההרצאות הבאות מתקיימות בשני אולמות במושבים מקבילים במגדל אשכול

מושב ו: אולם המצפור

יו"ר: **ד"ר איבון פרידמן** (אוניברסיטת בר אילן)

11.15 **Dr. Sue Edington**
People Using Pigeons: From Noah to Nureddin and Beyond

11.35 **דן גולדנברג** (אוניברסיטת תל אביב)
אירלנד: החצר האחורית של הטבע

11.55 **ד"ר סילביה שיין** (אוניברסיטת חיפה)
צליינים וחיות בארץ הקודש בימי הביניים:
מציאות ודמיון

12.15 דיון בשלוש ההרצאות

12.30 הפסקת צהרים

מושב ז: אולם הסנאט

יו"ר: **פרופ׳ מינה רוזן** (אוניברסיטת חיפה)

11.15 **חוסני אלח׳טיב שחאדה** (אוניברסיטת תל אביב)
"עשרת הדברות" של הווטרינר על פי חיבור
ערבי מן המאה ה־16

11.35 **ד"ר גדי אלגזי** (אוניברסיטת תל אביב)
כלבים ומלומדים

11.55 **ד"ר ענת אריאל** (אוניברסיטת חיפה)
חיי כלב אצל בני הטנק בצפון מזרח מכסיקו

12.15 דיון בשלוש ההרצאות

12.30 הפסקת צהרים

מושב ח: אולם המצפור

יו"ר: **פרופ' אוריאל רפפורט** (אוניברסיטת חיפה)

15.00 **ד"ר שולמית וולר** (אוניברסיטת חיפה)
גידול חיות בית בחברה היהודית בתקופת המשנה והתלמוד

15.20 **ד"ר אברהם מלמד** (אוניברסיטת חיפה)
"מותר האדם מן הבהמה אין"? מותר האדם ומותר הבהמה במחשבה היהודית בימי־הביניים

15.40 **פרופ' זאב ונדב לוי** (אוניברסיטת חיפה)
על זכויות של בעלי החיים
וחובות האדם כלפיהם

16.00 דיון בשלוש ההרצאות

16.15 הפסקת קפה

מושב ט: אולם הסנאט

יו"ר: **פרופ' מרים ירדני** (אוניברסיטת חיפה)

15.00 **ד"ר סימונה כהן** (אוניברסיטת תל אביב)
סמלים מוסווים: חיות ביצירתו של קרפצ'ו

15.20 **פרופ' בנימין ארבל** (אוניברסיטת תל אביב)
אנשי הרנסאנס והלבאנט המוסלמי: היחס לחיות

15.40 **ד"ר קרן אלקלעי־גוט** (אוניברסיטת תל אביב)
שירה וחיות מחמד: התפתחות דיאלוג בספרות האנגלית

16.00 דיון בשלוש ההרצאות

16.30 הפסקת קפה

מושב י: אולם המצפור

יו"ר: **פרופ' עודד בלבן** (אוניברסיטת חיפה)

16.30 **ד"ר נתי וולך**
יחסו של שפינוזה לבעלי החיים

16.50 **אמנון יובל** (אוניברסיטת תל אביב)
כה שונים וכה דומים: רוסו, ביפון והוויכוח על קופי־העל

17.10 **ד"ר אנדרה מנשה**
(נשיא האגודה הבינלאומית לרפואה אחראית)
נסויים בבעלי חיים בפרספקטיבה היסטורית

17.30 **אריאל סובל** (אוניברסיטת תל אביב)
רגישות ואדישות: יחס האדם למינים אחרים במערב במאות ה־18 וה־19

17.50 דיון בארבע ההרצאות

מושב י"א: אולם הסנאט

יו"ר: **פרופ' אריה גראבויס** (אוניברסיטת חיפה)

17. 00 **ד"ר זהר עמר** (אוניברסיטת בר אילן)
אכילת ארבה ביהדות

17. 20 **ד"ר אפרים לב** (אוניברסיטת חיפה)
השימוש הרפואי בבעלי חיים ותצורותיהם בארץ ישראל ובסביבותיה במאות ה־16 וה־17

17.40 **ד"ר אבי ששון** (אוניברסיטת בר אילן)
זואולוגיה והלכה בארץ ישראל במאה ה־19:
מחקריו הזואולוגיים של רבי יהוסף שווארץ

18.00 דיון בשלוש ההרצאות

18.20 סיכום ונעילה: אולם המצפור